

Մայր Հայրենիքում

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ
ՄԻՆԻՍՏՐՈՒՄԵՐԻ ՍՈՎԵՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԳՐԻԳՈՐ Ա. ԱՐՁՈՒՄԱՆՅԱՆԻՆ

Հուկիսի 25-ին, ուրբաթ օրը, առավոտյան ժամը 10-ին, Երևանում Հայկական ՍՍՀ Մինիստրումերի սովետի նախագահ Գրիգոր Ա. Արզումանյանն ընդունեց Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետին՝ նրա արտասահման կատարած վերջին հովվապետական այցելության առիթով:

Հայոց Հայրապետին ուղեկցում էին Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ տ. Կոմիտաս արքեպ. Տեր-Ստեփանյանը, Գեղարդի վանքի վանահայր տ. Վահան եպս. Տերյանը և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Արթուր Հատիսյանը:

Հայոց Հայրապետին և Մինիստրումերի սովետի մեծահարգ պարոն նախագահի միջև տեղի է ունենում ջերմ գրուց, որի ընթացքում Նորին Արքությունը տիար Գրիգոր Ա. Արզումանյանին է հաղորդում ափյուռքում իր վերջին ուղևորության ժամանակ այցելած եկեղեցական համայնքների հայրենակարուտ հայության ողջույններն ու բարեմաղթությունները հայրենիքի բարօրության համար:

Ջերմ գրուցի ընթացքում Հայոց Հայրապետը պատմում է նաև արտասահման կատարած իր տասներորդ ուղևորության առթիվ Ռումինիայի, Բուլղարիայի, Լոնդոնի, Փարիզի, Ամմանի և Երուսաղեմի հայ եկեղեցիներին ու հայկական համայնքներին տված իր այցելության հոգևոր, եկեղեցական ու հայրենասիրական նշանակության, Լոնդոնում, Փարիզում օճված հայկական նոր եկեղեցիների, Փարիզում Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության երիտասարդաց ընկերակցության նորարաց մշակույթային կենտրոնի, ինչպես նաև Երուսաղեմի և Հարության տաճարի հայկական մասի վերանորոգված խորանների օճման և Ալեքս-Մարի Մանուկյանների անունը կրող նորակերտ վարժարանի բացման մասին:

Զրուցի վերջում Հայոց Հայրապետը խանդավառ մթնոլորտում ՀՍՍՀ Մինհատրների սովորի նախագահ Գրիգոր Ա. Արզումանյանին է հանձնում պաշտոնային Երուսաղեմի հայոց ամենապատիվ տ. Եղիշե սրբազն պատրիարքի բանկարժեք ու բացառիկ նվերը՝ ձեռագիր մի Ավետարան, որը նկարազարդվել է Հռոմեական, 1268 թվականին, հայ մանրանկարչորդան մեծագույն վարպետ Թոորոս Ռուսինի կողմից:

Ամենապատիվ տ. Եղիշե սրբազն պատրիարքը 1975 թվականի հունիսի 30-ին Երուսաղեմում Հայոց Հայրապետին է հանձնում վերոնիշյալ թանկարժեք ձեռագիրը հետևյալ հիշատակարանով.

«Նորին Սուրբ Օծուցյան Տ. Տ. Վազգեն Ա կաթողիկոսի փախարով, սրբազն պատրիարքը Երուսաղեմի և սրբոց Հակոբյանց միաբանությանը Երևանի պետական Մաշտոցի Մատենադարանին կնվիրեն Ռուսինի սովորին սովոր ձեռագիրը, ի վայելումն ազգին հայոց:

ԵՂԻՇԵ ԱՐՔ. ՏԵՐՈՅԵՐՅԱՆ
Պատրիարք հայոց Երուսաղեմի

30 հունիս 1975

Երուսաղեմ:

Հայոց Հայրապետը վերոնիշյալ ձեռագրի վրա հետևյալ մակագրությամբ սովոր թանկագիրն ձեռագիրը հանձնում է տիար Գրիգոր Ա. Արզումանյանին՝ ի պահ դրվելու համար Երևանի Մաշտոցյան ձեռագրաց Մատենադարանում:

«Մենք Վազգեն Ա կաթողիկոս Ամենապահ Հայոց, այսօր, 25 հունիս 1975 թվի, սովոր ձեռագիր Ավետարանը հանձնեցինք Երևանի Ա. Մեսրոպի անվան պետական Մատենադարանին»:

Այս որպիս առթիվ Հայոց Հայրապետն Իր կողմից էլ ձեռագրաց Մատենադարանին է նվիրում է դարի գործ, մեր ունեցած ձեռագրերի մեջ երկարագիր հնագույն մի Ավետարան ևս, որը սովոր տարվա սկզբին ստացել էր Մայր Աթոռում, տ. Վահան Եպս. Տերյանի շանօքերով: Սովոր ձեռագիրը կոչվել է «Տիրամօր Ավետարան», ի հիշատակ հանգույցյալ Տիրամայր Միրանուշ Պալճյանի:

Հայոց Հայրապետը, Իր այցելության ստիթով, հանձնում է նաև ս. Գրիգոր Լուսավորչի շքանշանակիր ֆրանսահայ Կարափս Ջրբաշյանի, Գևորգ Պագրեմյանի, Արծուն Ջրբաշյանի, Նապոլեոն Պոլլորդյանի և Կարափս Շընկերությանի կողմից գննած ԺԶ դարի ընտիր մի ձեռագիր «Յայսմաւոր» և այլ արժեքավոր երեք ձեռագրեր՝ որպես նվեր, Իր միջոցով տրվելու համար Մաշտոցյան ձեռագրաց Մատենադարանին:

Հայկական ՍՍՀ Մինհատրների սովորի նախագահ Գրիգոր Ա. Արզումանյանը, մեծ ուրախությամբ ու գոհունակությամբ, ընդունում է Հայոց Հայրապետի ձեռքից ձեռագիր այս նվերները և պաշտոնապետ հանձնում Մատենադարանի դիրեկտոր ակադ. Լևոն Խաչիկյանին՝ որպես թանկագիրն մասնակի, աշքի լոյսի պես պահպանվելու համար Մատենադարանում, հայ մշակույթի մեր անկրկնելի գանձերի հետ, «ի վայելումն ազգին հայոց»:

Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի դիրեկտոր ակադ. Լ. Խաչիկյանը սրտագիր շնորհակալությամբ է ընդունում Հայոց Հայրապետի, Երուսաղեմի ամենապատիվ սրբազն պատրիարքի և ֆրանսահայ պատ-

Վական ազգայինների այս թանկագին նվերները, որոնք էլ ավելի են հարստացնում Մատենադարանի հայ ձեռագրաց գանձարանը:

Հայոց Հայուապետի, ՀՍՍՀ Մինիստրների սովորի պարոն նախագահի միջև տեղի ունեցած շերմ զրուցին և ձեռագրերի պաշտոնական հանձնման արարողությանը ներկա են լինում նաև Հայկական ՍՍՀ Մինիստրների սովորին առընթեր հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ Սարգիս Գասպարյանը և Հայկական ՍՍՀ Մինիստրների սովորի գործերի կառավարիչ Հ. Ե. Վարդանյանը:

Ա. Հ.

